

Suomen Eduskunta
Talousvaliokunta

Viite: Eduskunnan lausuntopyyntö

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä Eduskunnalle ulosottokaareksi ja laiksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta ja eräksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 83/2006)

Takuu-Säätiö lausuu kunnioittavasti seuraavaa

Yleistä Takuu-Säätiöstä

Takuu-Säätiö on 1990 perustettu valtakunnallinen sosiaalialan järjestö, joka edistää taloudellisessa kriisitilanteessa olevien henkilöiden itsenäistä selviytymistä mm. myöntämällä takauksia järjestelyluottoihin sekä ylläpitämällä ylivelkaantuneiden auttamiseksi maksutonta Velkalinja-neuvontanumeroa. Takuu-Säätiön toimintaa ja takausten myöntöön tarkoitettua velkarahastoa rahoittaa Raha-automaattiyhdistys (RAY). Takuu-Säätiö oli mukana velkasovinto-ohjelmassa 2002-2004.

Säätiön velkarahaston takausvastuut pankeille 31.12.2005 olivat 25,8 miljoonaa euroa (2.980 kappaletta). Säätiöön saapui vuoden 2005 aikana 1.031 uutta takaushakemusta. Takauksia myönnettiin vuonna 2005 yhteensä 5,6 miljoonan euron edestä (341 kappaletta). Toiminta-ajan alusta lukien takauksia on myönnetty kaikkiaan yhteensä noin 87 miljoonan euron verran. Vuosina 2002-2004 järjesteltiin satoja ns. velkasovinto-velkoja eli 1990-luvun alussa perintään menneitä velkoja, jotka olivat edelleen järjestelemättä. Tämän jälkeen Takuu-Säätiölle tulleissa takaushakemuksissa hyvin vanhojen velkojen määrä on ollut jatkuvasti pienempi. Esimerkiksi vuonna 2005 takauksen saaneiden asiakkaiden järjesteltävät velat olivat pääasiassa enintään kuusi (6) vuotta vanhoja.

Yleistä hallituksen esityksestä Eduskunnalle

Takuu-Säätiö toteaa, että neljänteen vaiheeseen edenneen ulosottolainsäädännön ja siihen läheisesti liittyvien lakien uudistamisprosessi on kaiken kaikkiaan ollut välttämätön ja erittäin hyvin valmisteltua ja onnistunutta. Erityistä huomiota ansaitsee nyt esille tuotu alaikäisten velallisten asema, johon uudistus voimaan tullessaan toivottavasti tuo huomattavaa parannusta. Myös velan lopullinen vanhentuminen ulosottooperusteiden määrääjän päättymisen yhteydessä selkiyttää pääsääntöisesti velallisen ja velkojan asemaa. Lopullisesti vanhentunut, mutta kuitenkin vielä voimaan palautettavissa oleva velka on kuitenkin oikeudellisesti monimutkainen käsite. Erityisesti yksityistakaajan näkökulmasta löytyy eräs tarkennusta vaativa kohta, joka Takuu-Säätiön näkemyksen mukaan olisi syytä tuoda esille ennen lain lopullista voimaan saattamista.

Vanhentuneen velan ulosottooperusteiden määrääjän jatkaminen ja yksityistakaajan asema

Esitetyn ulosottokaaren 2 luvun 26 ja 27 §:ssä säädetään päättyneen ulosottooperusteiden määrääjän jatkamisen edellytyksistä ja saatavan lopullisesta vanhentumisesta. Esityksen yleisperusteluihin (s. 30) on kirjattu, että päävelallisen ulosottooperusteiden määrääjän päättyttyä saatavaa ei voida enää takaajaltakaan periä. Näin yksityistakaajan ulosottooperusteiden mahdollisesti jäljellä olevalla määrääjällä ei ole merkitystä. Tämä vastaa yleisesti takaajan asemaa koskevaa säätelyä. Yleensä saatavaa ei voida periä takaajalta, jos takaajalla ei enää ole mahdollisuutta toteuttaa takautumisoikeuttaan päävelallista kohtaan. Ainoita poikkeuksia tästä pääsäännöstä on mm. päävelallisen lakisääteisen yksityishenkilön velkajärjestelyn vaikutus takaajan takautumisoikeuteen.

Esitetyn ulosottokaaren 1 luvun 3 §:n määritelmän mukaan velallisella tarkoitetaan maksuveloitteen täytäntöönpanon vastaajaa, joka voi siis olla myös alkuperäisen päävelan takaaja. Hallituksen esityksen velallista koskevien perusteluiden valossa näyttää selvältä, että 2 luvun 26 §:n määräajan pidennyksessä on ajateltu vain päävelallista. Esityksen perusteluissa ei ole löytynyt kannanottoa siihen, voiko velkoja käytännössä nostaa määräajan pidentämistä koskevan kanteen alun perin velan takaajana tuomittua luonnollista henkilöä vastaan silloinkin, kun velka on vanhentunut päävelallisen osalta ulosottooperusteen alkuperäisen määräajan päätyttyä. Ehdotetun 2 luvun 27 §:n mukaan täytäntöönpanon määräajan pidentyessä saatava tulisi voimaan sellaisena kuin se oli saatavan vanhentuuessa. Määräajan jatkuminenhan voitaisiin tuomita vain sellaisen vastaajan osalta, jonka katsottaisiin olennaisesti vaikeuttaneen velkojien maksunsaantia. Näin ollen takaajan osalta jatkettu ulosottooperusteen täytäntöönpanon määräaika ei automaattisesti pidentäisi määräaika päävelallisen osalta.

Takuu-Säätiö pyytääkin nyt kunnioittavasti harkitsemaan tarkennusta siihen, että onko nyt ehdotettuun lakiin tarkoitus jättää mahdolliseksi, että ulosottooperusteen määräajan pidennyskanne voitaisiin periaatteessa nostaa sellaista takaajaa vastaan, jolla ei enää tulisi olemaan takautumisoikeutta alkuperäistä päävelallista vastaan? Tällöin asian ratkaisu jäisi tapauskohtaisesti yleisille tuomioistuimille. Vai onko lainsäätäjät tarkoittanut, että päävelallisen vastuun vanhentumisesta seuraa tässä tapauksessa takaajan vastuun lopullinen lakkaaminen siten, että yksin takaajan osalta määräaika ei edes voitaisi jatkaa.

Helsingissä 21. elokuuta 2006

TAKUU-SÄÄTIÖ

Kari Lehtola
hallituksen puheenjohtaja

Leena Veikkola
toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Anna Johansson
perintöpäällikkö
Takuu-Säätiö
Asemamiehenkatu 4
00520 Helsinki
p. 09-61263427
f. 09-61263458
anna.johansson@takuu-saatio.fi